

Силабус навчального курсу

Основні характеристики

Назва українською мовою	Методика роботи з оркестром	
Назва англійською мовою	Methodology of working with the orchestra.	
Код	02 – Культура і мистецтво	
Спеціальність	025 – Музичне мистецтво	
Фахова кваліфікація	Оперно-симфонічне диригування	
Освітня програма	Освітньо-професійна	
Рівень освіти	Перший (бакалаврський)	
Рік навчання	1 рік (1 семестр)	
Форма навчання	Денна	
Кількість годин / кредитів ECTS	60/2	
Розподіл годин за видами занять	Лекції та семінари	Самостійна робота
	24+6 годин — денна форма	30 годин — денна форма
Контрольні заходи	Екзамен 1 семестр	
Статус дисципліни / кредитного модуля	Обов'язкова, цикл практично-професійних дисциплін	
Мова викладання	Українська	
Кадрове забезпечення		
Кафедра, що забезпечує викладання	Кафедра оркестрових струнних інструментів та оперно-симфонічного диригування	
Викладач (лекційні заняття)	Лясота Володимир Михайлович, заслужений артист України, професор	
E-mail та інші контакти викладача	Lyasota47@ukr.net	
Цілі та предметні результати навчання		
Цілі дисципліни	Мета курсу – підготовка високопрофесійних диригентів, що володіють необхідними фаховими теоретичними, методичними знаннями щодо роботи з оркестром.	
Компетентності та здатності	Загальні (за освітньою програмою): ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.	

- ЗК 8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 9.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 10.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 11.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 12.** Здатність працювати автономно.
- ЗК 13.** Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 14.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 16.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 17.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (за освітньою програмою):

- СК 1.** Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- СК 2.** Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- СК 3.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК 4.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- СК 5.** Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК 6.** Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- СК 7.** Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- СК 8.** Здатність здійснювати диригентську діяльність.
- СК 9.** Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- СК 10.** Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
- СК 11.** Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК 12.** Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК 13.** Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК 14.** Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

	<p>СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.</p> <p>СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.</p> <p>СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p> <p>Здатності (додаткові професійні):</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність використовувати методичний комплекс роботи над партитурою як процесу самопідготовки до практичної діяльності; – здатність самостійно працювати над елементами оркестрової звучності (стрій, ансамбль тощо); – здатність застосовувати методики проведення поточної, зведеної, генеральної репетиції та концертного виконання твору як комплексного процесу роботи над партитурою музичного твору; – здатність до репрезентації власних професійних умінь; – здатність до організації оркестру як творчої одиниці та здійснення адміністративної, організаційної, репетиційної, концертної, фестивально-конкурсної діяльності.
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.</p> <p>РН 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.</p> <p>РН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.</p> <p>РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової / творчої проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи / підготовки програми публічного концертного виступу відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.</p> <p>РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми / концертної програми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах / формах публічної презентації.</p> <p>РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p>

	<p>РН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.</p> <p>РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p> <p>РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції.</p> <p>РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>РН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.</p> <p>РН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p>
<p>Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що передують вивченню дисципліни)</p>	<p>«Методика роботи з оркестром» є дисципліною, яка використовує міждисциплінарні підходи курсів «Спеціальний клас», «Теоретичні основи диригентської діяльності», курси історії музики та історії виконавства. Базові знання з дисциплін циклу практично-теоретичної підготовки забезпечують досягнення професійної універсальності і подальшу самореалізацію диригента, викладача.</p>
<p>Зміст дисципліни (перелік тем)</p>	<p>Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу.</p> <p>Тема 2. Поняття про оркестр та порівняльний аналіз визначень у традиційних та новітніх розробках. Різновиди оркестрів за професійним спрямуванням, виконавським профілем тощо. Принципи класифікації.</p> <p>Тема 3. Оркестрові партії. Специфіка репетиційної роботи по партіях.</p> <p>Тема 4. Сучасний погляд на ансамбль. Створення ансамблю як художньої єдності всіх компонентів оркестрової звучності.</p> <p>Тема 5. Методологічні принципи моделювання художнього образу та практичної роботи. Алгоритм теоретичного і практичного засвоєння оркестрової партитури. Психологія диригентської діяльності керівника колективу.</p> <p>Тема 6. Методичні закономірності роботи над оркестровим твором а cappella. Загальні репетиції.</p> <p>Тема 7. Інтерпретація як художнє втілення музичних образів та спосіб реалізації творчих задумів.</p> <p>Тема 8. Поточна, генеральна, корегувальна репетиції; концертне виконання окремого твору та концертної програми: системність та процесуальність роботи диригента.</p> <p>На екзамен вноситься письмова робота та відповідь по білетах.</p>
<p>Дидактичні методи</p>	<p>Формами роботи в курсі «Методика роботи з оркестром» виступають:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекційні заняття, протягом яких здійснюється засвоєння та аналізування теоретичних знань, втілених в методичних розробках, навчальних підручниках тощо.

	<p>- на семінарах знання перевіряються, обговорюються, закріплюються.</p> <p>- на практичних заняттях студенти мають змогу апробувати отримані знання в умовах ділової гри.</p> <p>Провідні методи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретико-інформаційні (усний виклад - бесіда, розповідь, пояснення, дискусія, консультування, проблемне викладення). 2. Практико-операційні (ілюстрація, аудіо-, відеодемонстрація тощо) 3. Пошуково-творчі (творчий експеримент, творчий діалог, проектування) 4. Метод самостійної роботи (робота з науково-методичними та нотними текстами, записами, спостереження, практичні заняття (апробація)) 5. Контрольно-оцінювальні (єказмен). <p>У разі роботи в дистанційному режимі може використовуватись віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom; комунікаційна платформа Zoom, Meet та ін.. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через месенджери чи електронну пошту (за вибором академічної групи).</p>		
Література основна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барсова І. О. Книга про оркестр . К. : Музич. Україна, 1988. 157с. 2. Димченко С. С. Диригування: методика викладання. Ч. І. Рівне : РДІК, 1997. 152 с. 3. Димченко С. С. Диригування: методика викладання. Ч. ІІ. Рівне : РДІК, 1997. 141 с. 4. Канерштейн М. Питання диригування / Муз. Україна, 1972. 255с. 5. Канерштейн М. Питання диригентської майстерності. К. : Муз. Україна, 1980. 184 с. 6. Колеса М. Ф. Основи техніки диригування. К. : Держ. вид-во образотв. мистец. і л-ри УРСР, 1960. 98 с. Колеса М.Ф. Основи техніки диригування. К. Музична Україна, 1986. 7. Турчак С. Деякі аспекти диригента в оперному театрі. К.: Музична Україна, 1980. 8. Мурза С.А. Диригентський жест як інструментально-виконавський феномен: компаративно-технологічний підхід: дис... канд. мист. : 17.00.03 / ОНМА імені А.В. Нежданової. Київ, 2021. 9. Поляков О. Семіотичні особливості складових частин знакової системи диригування. К.: Музична Україна, 1980. 10. Поляков О. Мова диригування. К. 1987. 11. Розумний І. Практичний посібник диригування. К., 1959. 		
Технічне Забезпечення	<p>Обладнана аудиторія з роялем / фортепіано, з можливістю демонстрації аудіо та відеозаписів, презентацій та ін. Наявність усього списку обов'язкової та додаткової літератури в бібліотеці ОНМА ім. А.В. Нежданової; мережа інтернет.</p>		
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах

Екзамен	1	60	100
Сума балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Політика курсу			
Правила взаємодії	Політика навчальної дисципліни визначається положенням ОНМА імені А.В. Нежданової щодо організації навчального процесу.		
Додаткова інформація	Силабус дисципліни оновлено та ухвалено на засіданні кафедри оркестрових струнних інструментів та ОСД (Протокол №5 від 11.05.2022р.), розглянуто на засіданні Науково-методичної ради (Протокол №7 від 29.06.2022) та затверджено на засіданні Вченої ради Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової (Протокол №11 від 29.06.2022).; погоджено колегією забезпечення якості освіти (протокол № 3 від 03.07.2023), розглянуто на засіданні Науково-методичної ради (Протокол №6 від 03.07.2023) та затверджено на засіданні Вченої ради Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової (Протокол №14 від 04.07.2023).		